

KYNSLIGUR ÁGANGUR

Psykiatrisk depilin er størsti fløskuhálsurin

– Mál um kynsligan ágang, um harðskap og har skuldsettu eru undir 18 ár, hava altíð hægstu raðfesting hjá okkum, og skulu avgreiðast skjótast gjørligt, bæði av lögregluni og av ákæruvaldinum, sigur Martin Gravesen, varafúti.

Danjal av Rana

Lógin sigur millum annað, at lögreglan so skjótt sum møguligt skal skriva eina frágreiðing og avhoyra vitni í málinum, tá eitt mál verður meldað, men tað er eyðsæð, at okkurt rusk er í skipanini, tá tað tók yvir eitt hálvt ár áðrenn Olga Fríðunn Olsen varð avhoyrd og yvir eitt hálvt ár afturat, áðrenn meldaði maðurin varð avhoyrdur.

Martin Gravesen, varafúti, arbeiðir í ákæruvaldinum, sum hevur havt málið í hendi síðani juli 2015. Hann kennir ikki nágreiniliga til gongdina í hesum málinum og kann tí ikki siga stórvegis um hví, tað hevur tikið so langa tíð, men hann skilir væl, at Olga Fríðunn Olsen ótolnast, um tað vísir seg at vera satt.

– Tað er tó ofta so, at vit mugu hava eina sálarliga kanning av skuldsettu,

og tíverri er tað so, at tað kann taka sera langa tíð at fáa slíkar kanningar gjørdar. Tað er serstakliga óheppið, tá talan er um slík mál um kynsligan ágang, tí vit jú skulu viðgera slík mál skjótast gjørligt, sigur Martin Gravesen.

Hann sigur, at orsøkin til, at slík mál fáa hægstu raðfesting, er fyrst og fremst vegna tey órættaðu.

– Fólk ynskja at fáa ein enda á slíkum málum sum skjótast, tí tað er jú ein belastningur fyri tey, sigur hann.

Hava kært sína neyð til Landssjúkrahúsið

Martin Gravesen sigur, at ákæruvaldið hevur kært sína neyð til Landssjúkrahúsið og at tey samskipta um, hvussu málini kunnu loysast skjótari.

– Tí eru vit í ákæruvaldinum eisini ørkymlaði um, at tað kann taka so langa tíð at fáa svar frá psykiatriska

deplinum. Tað vit kunnu gera, og sum vit eisini gera, er at heita á Landssjúkrahúsið og psykiatriska depilin um at fáa svar aftur skjótari, og vit eru í áhaldandi samskipti við Landssjúkrahúsið um, hví tað tekur so langa tíð. Tí tað tekur ov langa tíð, sigur Martin Gravesen.

– Svarið frá Landssjúkrahúsinum er, at talan er um starvsfólkamangul. Vit mugu jú ásanna, at Landssjúkrahúsið eisini hevur aðrar uppgávur enn at gera sálarligar kanningar av fólki fyri okkum, tey hava jú eisini fólk í viðgerð. Svarið frá teimum er tó, at tey hava torført við at gera uppgávurnar so skjótt, sum vit skuldu ynskt, sigur Martin Gravesen.

– Tað er ein afturvendandi trupulleiki í slíkum málum, sigur Martin Gravesen.

Martin Gravesen kennir ikki nágreiniliga til málið hjá Olgu Fríðunn Olsen, og veit tí

ikk at siga, hví tað tók tveir mánaðir, frá at málið varð handað ákæruvaldinum til ein ákæri varð settur á málið.

– Tað kunnu vera fleiri orsøkir til tess. Hetta var á sumri, so møguliga var onkur í summarfrí. Hinvegin er tað altíð talan um raðfesting. Møguliga vóru onnur mál meiri átrokandi júst tá, vit eru jú ikki so nógvir ákærar, sigur Martin Gravesen, sum tó ikki vil siga, at ákæruvaldið er ov illa mannað.

– Tað vildi sjálvandi verið deiligt við fleiri ákærum, men tað er ikki realistiskt, at manningin verður økt. Eg haldi tó ikki, at vit eru ov fá í mun til arbeiðs-byrðuna, tó at tað til tíðir er nógv at gera, sigur hann.

Torført við gomlum málum

Hvat kanningararbeiðinum annars viðvíkur, so sigur Martin Gravesen, at tað er

ein stór avbjóðing, at fólk í slíkum málum um kynsligan ágang, ofta meldað málið langt eftir, at hendingarnar hendu.

– Tá hava vit eingi teknisk prógv, sum kunnu nýtast, eingi ástøð, sum vit kunnu kanna, umframt at tað sera sjáldan eru vitni til slík mál. Hetta setur ofta størri krøv til kanningararbeiði, tí verri verður at samla prógvini, ið skulu til fyri at reisa ákæru og fáa skuldsetta mannin dømdan. Men tað er als ikki so, at vit liggja inni og bøla á málum, sum hava við harðskap ella kynsligan ágang at gera, tey hava sum sagt fremstu raðfesting. Trupulleikin er sum oftast, tá vit bíða eftir frágreiðingum uttanífrá, sigur Martin Gravesen.

Ein trupulleiki við, at málini blíva so gomul, er at dómarin, tá revsingin skal ásetast, skal taka atlit at tíðini, sum er gingin síðani

hendingarnar fóru fram og síðani málið varð meldað.

Herfyri fekk ein maður, sum varð dømdur fyri neyðtøku eina linari revsing, tí málið nú var nærum tvey ára gamalt. Í fjør fingur tveir menn, annar dømdur fyri figgjarsvik, hin fyri millum annað blygnaðarskemd, treytaðar dómar, tí málini móti teimum eisini vóru fleiri ára gomul. Í málinum hjá Olgu Fríðunn Olsen eru longu 16 ár síðani kynsligi ágangurin byrjaði og hálvt triðja ár síðani hon meldaði málið. Fyri hvørja viku sum gongur, gerst meiri sannlíkt, at ákærði maðurin, um hann verður funnin sekur, fær ein linari dóm, tí tíðin virkar í hansara fyrimun.

– Tað stendur beinleiðis í lógini, at aldurin á málinum kann vera ein linnandi faktorur, tá revsingin skal ásetast, so tað bæði kann og skal dómarin taka atlit til, sigur Martin Gravesen.

Manningin er ov lítil

Tórmóður Stór á á sannar, at psykiatrisku kanningarnar taka ov langa tíð, men sigur, at tað er ein spurningur um raðfestingar.

Martin Gravesen, varafúti Tórmóður Stór, yvirlækni í psykiatriska deplinum

Danjal av Rana

Tað er rætt, sum Martin Gravesen sigur, at psykiatrisku metingarnar taka langa tíð og eisini longri tíð enn bæði við og ákæruvaldið vildu ynskt, sigur Tórmóður Stór, leiðari á psykiatriska deplinum.

Tórmóður Stór vil tó ikki hava sitandi á sær, at tað í júst hesum málinum er psykiatrisk depilin, sum dregur málið út.

– Málið kom á borðið hjá mær í januar 2016. Eg

havi sostatt havt tað í fyra mánaðir, meðan lögreglan hevði málið í 24 mánaðir áðrenn tað. So eg vil ikki siga, at tað er psykiatrisk depilin, sum ger, at júst hetta málið dregur út, sigur Tórmóður Stór.

Tórmóður Stór á á sannar, at tað er ymiskt, hvussu langa tíð tað tekur at gera eina sálarfrøðiliga meting. Tað er eyðsæð stórir munur, um talan er um fólk, sum eru kend í skipanini hjá psykiatriska deplinum ella um tað eru fólk, sum tey ongantið

hava møtt fyrr.

– Í málum um siðamisbrot er ofta talan um gomul mál og tá er spurningurin, um vit skulu lýsa støðuna hjá ákærda, sum hon er í dag, ella hvussu hon var, tá hendingarnar fóru fram. Um so er, so verður talan um eina longri tilgongd, har vit mugu innheinta vitan frá øðrum pørtum, til dømis skúlaverkinum ella Sernám, og tá taka mál sjálvandi longri tíð, sigur Tórmóður Stór.

Tórmóður Stór á á sannar, at tað er

samdur í, at tað til tíðir gongur ov seint og sigur at orsøkin til tess er, at manningin á deplinum er ov lítil.

– Vit hava ofta meiri átrokandi uppgávur, har vit mugu veita sálarliga viðgerð heldur enn at arbeiða við einum máli, sum liggur eini 10-15 ár afturi í tíð. Tað ofta ein spurningur um raðfesting, tá manningin er so lítil, sigur hann.

Hann vátar, at ákæruvaldið hevur gjørt vart við sína ónøgd og sigur, at arbeið verður við at finna eina

loysn. Nú er talan um at fáa hjálp úr Danmark at gera mentalkanningar, tá tær mangla.

– Vit ætla at gera eina avtalu við lækna í Danmark, sum kunnu koma til Føroya at gera mentalkanningar. So kunnu vit gera fyrireikandi arbeiði her heima, áðrenn viðkomandi kemur. Tað er tó ikki so lætt at fáa fatur á læknum, ið vilja arbeiða á hendan hátt, sigur Tórmóður Stór.